

Unicefin Lapsiystävällinen kunta –kehittämiskohde Kirkkonummella vuosina 2018 – 2020

- Unicefin ”rakennuspalikka 5”: Lapsilla on mahdollisuus vaikuttaa heille itselleen tärkeisiin asioihin

Koordinaatioryhmän 9.10.2018 hyväksymä toimintasuunnitelma 2018 - 2020

Lasten ja nuorten vaikutusmahdollisuuksien lisääminen / Toiminto	Tavoite	Konkreetit toimenpiteet ja lyhyt kuvaus toimenpiteestä	Odotetut toimenpiteiden vaikutukset	Keinot, indikaattorit	Vastuutoimiala ja -toteuttajat /-yksikkö /-henkilöt	Lasten ja nuorten kuuleminen ja osallisuus	Aikataulu	Kuka/ketkä dokumentoivat kehittämistyön etenemistä?	Kuka/ketkä seuraavat / arvioivat toteutumista?	Miten lapset ja nuoret ovat osallisina seurannassa ja arvioinnissa?	Tavoitteen haasteet ja riskit	Kustannukset
Kunnan palaute- ja aloitejärjestelmät ja prosessit	Kunnan kaikilla toimialoilla ja konsernihallinnolla on toimivat ja helppokäyttöiset palaute- ja aloitejärjestelmät ja prosessit, jotka soveltuvat myös lasten ja nuorten käytettäväksi.	Selvitetään toimialojen käyttämät nykyiset aloite- ja palautejärjestelmät ja arvioidaan kuinka ne soveltuvat lapsille ja nuorille. Kehitetään selvityksen ja arvioinnin pohjalta palaute- ja aloiteprosessit lapsille ja nuorille soveltuviksi. Selvitetään nuortenideat.fi – palvelun käyttöönotto ja kustannukset. Arvioidaan voisiko nuortenideat.fi-palvelu soveltua Kirkkonummen käyttöön.	Lasten ja nuorten osallistumis- ja vuorovaikutus mahdollisuudet lisääntyvät. Saadaan lapsilta ja nuorilta kunnan toimintaa koskevia aloitteita ja palautteita.	Saadut palautteet ja aloitteet.	Kaikki toimialat ja konsernihallinto. Konsernihallinto vastaa teknisistä järjestelmistä ja koordinoinnista.	Lapsilta ja nuorilta pyydetään kommentteja, jotka huomioidaan arviointi – ja kehittämistyössä.	Tammi-helmikuu 2019 - selvitykset ja arviointi Maalis-toukokuu 2019 - valmistelu ja päätökset - sovitaan myös dokumentointitavasta.	Kaikki toimialat ja konsernihallinto dokumentoivat omalta osaltaan. Koonnin tekee konsernihallinto.	LYK – koordinaatioryhmä.	Kehittämistyön lopullisten toimenpiteiden selvittyä arvioimme kuinka lapset ja nuoret otetaan mukaan kehittämistyön seurantaan ja arviointiin.	Tiedotuksen, aloitteisiin vastaaminen	Nuortenideat – mahdolliset käyttöönotto-kustannukset
Koulujen oppilaskuntien ja luottamushenkilöiden väliset kyselytunti (syksy/kevät)	Lisää lasten ja nuorten sekä luottamushenkilöiden välistä suoraa vuorovaikutusta.	Koulujen oppilaskuntien edustajat (max. 4 oppilasta ja heidän opettajansa) ja jokaisen poliittisen ryhmän edustajat kokoontuvat kunnantalon valtuustosalin kyselytuntiin, jossa oppilaskuntien edustajat esittävät heille ajankohtaisia asioita luottamushenkilöille. Ajankohtainen aihealue valmistellaan ennakkoon Lapsiystävällinen kunta työryhmässä oppilaskunnille valmisteltavaksi. Kyselytunnilla oppilaat esittävät aiheensa, jonka jälkeen heillä on mahdollisuus kysyä luottamushenkilöiltä yksi kysymys. Kyselytunti striimataan.	Osa lapsille ja nuorille tärkeistä ja ajankohtaisista asioista saadaan esille. Nousseita asioita otetaan kehityskohteiksi toimialoilla ja konsernihallinnossa mahdollisuuksien mukaan.	Tilaisuuksista laaditaan muistio, johon kirjataan kyselytunnilla sovitut asiat. Kyselytunnilla sovitaan myös asioiden jatkovalmistelusta ja yhteydenpidosta.	Konsernihallinto vastaa valtuustosalijärjestelyistä ja striimauksesta. Sivistys- ja vapaa-aikapalvelun toimiala vastaa kutsun sisällöstä yhdessä sovitun mukaisesti ja lähettää kutsun koulujen oppilaskunnille ja ottaa vastaan ilmoittautumiset.	Osallistuvat oppilaat valitaan edustamaan kouluaan demokraattisesti. Kyselytunti on tarkoitettu ala- ja yläkoululaisille.	Kyselytunti järjestetään keväällä 2019 tai syksyllä 2019.	Konsernihallinto ja sivistys- ja vapaa-aikapalvelujen toimiala. Työ dokumentoidaan erikseen sovittavalla tavalla.	Lapsiystävällinen kunta koordinaatioryhmä	Osallistuville oppilaskunnille ja luottamushenkilöille tehdään tilaisuuden jälkeen lyhyt palautekysely. Kyselyn tuloksia hyödynnetään työn kehittämisessä. Kyselyn toteuttamisesta ja koonnista vastaa sovittu taho.	Kokousten järjestäminen ja tarjoilu	

Lasten ja nuorten vaikutusmahdollisuuksien lisääminen / Toiminto	Tavoite	Konkreetitset toimenpiteet ja lyhyt kuvaus toimenpiteestä	Odotetut toimenpiteiden vaikutukset	Keinot, indikaattorit	Vastuutoimiala ja -toteuttajat /-yksikkö /-henkilöt	Lasten ja nuorten kuuleminen ja osallisuus	Aikataulu	Kuka/ketkä dokumentoivat kehittämistyön etenemistä?	Kuka/ketkä seuraavat/ arvioivat toteutumista?	Miten lapset ja nuoret ovat osallisina seurannassa ja arvioinnissa?	Tavoitteiden haasteet ja riskit	Kustannukset
Pyydä apua – lapsiperheiden neuvontapalvelun käynnistäminen: digitaalinen pyydä apua –nappi	Lapsiperheiden avuntarpeeseen vastataan pikaisella aikataululla.	Perusturvapalveluiden yhteinen toimenpide: Pyydä apua – lapsiperheiden neuvontapalvelun käynnistäminen: digitaalinen pyydä apua –nappi, jonka vastauspalveluun osallistuu kolmen tulosalueen ammattihenkilöitä. Lapsi / nuori /lapsiperhe ohjataan tarvittaessa oikean palvelun piiriin. Toimintamallin toteuttamiseen tarvitaan kaikkia kunnan toimialoja: markkinointi, viestintä, tiedon välitys lapsille ja nuorille jne.	Lapsilla, nuorilla ja lapsiperheillä on mahdollisuus anonymisti pyytää apua ja ilmaista huolensa digitaalisella lomakkeella, johon vastataan 3 päivän kuluessa.	Vaikutuksia voidaan seurata tilastoinnin avulla: kuinka moni lapsi / nuori / lapsiperhe ottaa yhteyttä palveluun vuodessa, kuinka moni ohjataan tarvittavan palvelun piiriin (jatko-ohjaus), minkälaisiin ongelmatilanteisiin yhteydenotot liittyvät jne.	sosiaalipalveluiden, toimintakyvyn tukipalveluiden ja terveystieteiden tulosalueet, vastuupäällikkö Sirkku Pekkarinen-Keto	kohderyhmänä ovat kaikki alle 18-vuotiaat kuntalaiset sekä lapsiperheiden vanhemmat. Osallisuus toteutuu digitaalisena palveluna, joka on kaikkien niiden lasten, nuorten ja lapsiperheiden saatavilla, jolla on mahdollisuus pyytää apua digitaalisesti. Avun pyyntöön vastataan 3 päivän kuluessa.	Toimintaa suunnitellaan 10/18 – 2/19. Toiminta käynnistetään 1.3.2019 alkaen. Toimintaa arvioidaan ensimmäisen toimintavuoden jälkeen ja päätetään vaikuttavuuden perusteella jatketaanko toimintaa edelleen.	Kehittämistyön päävastuu on sosiaalipalveluiden tulosalueella. Kehittämistyötä raportoidaan lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman seurantatyössä. Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman toteutumista seurataan 1 krt / vuosi valtuustokauden ajan erillisen työryhmän toimesta.	Perusturvapalvelut ja erityisesti sosiaalipalveluiden tulosalue seuraa omassa toiminnan seurannassaan (osavuotiskatsaukset, toimintakertomus). Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman seuranta kerran vuodessa.	Lapsilta ja nuorilta, jotka esiintyvät palvelussa omalla nimellään, kerätään palautetietoa järjestelmän toimivuudesta ja tietoa siitä, ovatko he kokeneet saaneensa apua ko. menetelmän avulla.	Tiedottaminen	
Koulujen ja päiväkotien ruokaraadit ja oppilaiden asiakastytyväisyyskyselyt	Saadaan lasten ja nuorten mielipide ruoasta.	Ruokaraadeissa ja kyselyissä saatua tietoa käytetään uuden, seuraavan kauden ruokalistasuunnittelussa ja uusien ruokaohjeiden kehittämisessä.	Ravitsemussuositukset täyttävä, lasten toiveita täyttävä, hyvä ruoka.	Asiakastytyväisyyskyselyt, päivittäiset palautteet, ruokaraadit	Ruokapalvelut, koulut ja päiväkodit	Ruokaraadit, asiakastytyväisyyskyselyt, palautelaatit	2018 - 2020 toukokuussa joka vuosi asiakastytyväisyyskysely, palautelaatit päivittäin, ruokaraadit 1-2 x kaudessa	Ruokapalvelut, laadunohjausjärjestelmä (Kouluruoka-diplomiohjelma, Makuuakokset hanke)	Ruokapalvelut, koulujen ja päiväkotien kanssa yhdessä			
Rakennusten ja julkisten tilojen suunnittelussa kehitetään edelleen lasten ja nuorten osallistamista	Kehittää lasten ja nuorten ikätaso huomioon ottaen erilaisia osallistamisen keinoja, joiden avulla saadaan lasten ja nuorten näkemyksiä ja ideoita suunnittelun tueksi	Järjestetään lapsille ja nuorille suunnattuja osallistamistilaisuuksia tai kyselyitä, joissa huomioidaan lasten ja nuorten kehitysvaihe. Esim. jos rakennus/ julkinen tila sijoittuu tiettyyn kuntakeskukseen, toteutetaan osallistamistilaisuus kyseisellä alueella esim. koulupäivän aikana. Osallistamistilaisuuksista ja sen vaikutuksista lopulliseen suunnitelmaan tiedotetaan lapsia ja nuoria.	Lasten ja nuorten toiveet otetaan huomioon, tavoitteena käyttäjälähtöiset tilat.	Lapset ja nuoret osallistetaan erilaisin keinoin, ikätaso huomioiden. Palaute dokumentoidaan, kirjallisesti, kuvaamalla tai jollain muulla sovitavalla tavalla.	Investointitiimi, Kunnallistekniikka Sivistys- ja vapaa-aikapalvelujen toimiala	Kyselyt järjestetään kouluissa ja päiväkodeissa	2018 - 2020	Kunnallistekniikan toimiala yhdessä sivistys- ja vapaa-aikapalvelujen toimialan kanssa erikseen sovittavalla tavalla.	Kunnallistekniikan toimiala yhdessä sivistys- ja vapaa-aikapalvelujen toimialan kanssa erikseen sovittavalla tavalla.	Eryteisesti niitä lapsia ja nuoria, jotka osallistuvat kyseiseen tilaisuuteen tai kyselyyn, tiedotetaan osallistamistilaisuuden vaikutuksista itse suunnitelmaan, heille sopivalla tavalla.		
Lapsenoikeusperustainen koulu –ohjelman laajentaminen	Tavoitteena saada Masalan ja Vuorenmäen koulun lisäksi muita Kirkkonummen kouluja mukaan lapsen oikeusperustainen koulu –ohjelmaan	Masalan ja Vuorenmäen peruskouluissa (luokat 1-6) on toteutettu kaksivuotinen lapsenoikeusperustainen koulupilotti. Ideana ollut jalkauttaa uusia opetussuunnitelman perusteita ja kokeilla ja kehittää tapoja lapsen oikeuksien vahvistamiseksi koulun toimintakulttuurissa. Koulut jatkavat pilotin jälkeen itsenäisesti koulun kehittämistä lapsenoikeusperustaisuudessa.	Koulumallissa lasten oikeudet tuodaan suoraan lasten ja nuorten arkeen.		Sivistys- ja vapaa-aikapalvelujen toimiala	Koulumallissa mukana olevat oppilaat.	2019 →	Jokainen toimintamallissa mukana oleva koulu.				

		<p>Pilotin evaluaatiövaiheen jälkeen UNICEF tekee päätöksen siitä, kuinka UNICEF jatkossa toimii tällä alueella.</p> <p>Päätöksen jälkeen Kirkkonummella arvioidaan, kuinka toimintamallia voidaan laajentaa Kirkkonummen muihin kouluihin.</p>										
--	--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Aikataulu

Tavoite	Toimenpiteet	Tammi- helmikuu 2018	Maalis- huhtikuu 2018	Touko- kesäkuu 2018	Heinä- elokuu 2018	Syys- lokakuu 2018	Marras- joulukuu 2018	Tammi- helmikuu 2019	Maalis- huhtikuu 2019	Touko- kesäkuu 2019	Heinä- elokuu 2019	Syys- lokakuu 2019	Marras- joulukuu 2019
1	1.1												
	1.2												
	1.3												
2	2.1												
	2.2												
	2.3												
3	3.1												
	3.2												
	3.3												

- Voit lisätä aikatauluun tarvittaessa myös vastuutoteuttajat.
- Voit lisätä aikatauluun myös viestinnälliset tavoitteet/toimenpiteet.

LIITE 2

Unicefin Lapsiystävällinen kunta -mallin rakennuspalikat

1. Lapsen oikeudet tunnetaan.
2. Kaikki oikeudet toteutuvat jokaisen lapsen kohdalla.
3. Lapsilla on mahdollisuus osallistua heille tarkoitettujen palveluiden suunnitteluun, arviointiin ja kehittämiseen.
4. Lapset voivat vaikuttaa julkisen tilan suunnitteluun ja kehittämiseen.
5. Lapsilla on mahdollisuus vaikuttaa heille itselleen tärkeisiin asioihin.
6. Lapset voivat osallistua kansalaistoimintaan.
7. Lapsilla on ystäviä ja turvallisia aikuisia.
8. Lapsia ja lapsuutta arvostetaan.
9. Lapsia koskevia asioita tarkastellaan koordinoitusti kokonaisuutena niin, että lapsia koskevassa päätöksenteossa ja toiminnoissa harkitaan ensisijaisesti lapsen etu.
10. Lapsia koskevaa tietoa hyödynnetään monipuolisesti päätöksenteossa.

Unicefin Rakennuspalikat ja tarkistuslistat -opas luettavissa: https://unicef.studio.crasman.fi/pub/public/pdf/Rakennuspalikat_ja_tarkistuslistat.pdf.